

Meidän kaikkien asia

Apulaisosastonhoitaja, apulaisylihoitaja, apulaistutkija, bioanalyytikko, lähihoitaja, ensihoitaja, fysioterapeutti, geronomi, hallintoylihoitaja, hammashoitaja, hammas- huoltaja, hoitaja, hygieniahoitaja, jalkojenhoitaja, jalka- terapeutti, johtava hoitaja, johtava ylihoitaja, kehitys- vammahoitaja, kouluavustaja, kuntoutusohjaaja, kunto- hoitaja, kätilö, laboratoriohoitaja, lastenhoitaja, sairaan- kuljettaja, lääkintöavustaja, mielenterveyshoitaja, työterveyshoitaja, naprapaatti, diakonissa, ohjaaja, vastaava hoitaja, osastonhoitaja, perhepäivähoitaja, projektisihtteeri/-päällikkö, puheterapeutti, päivähoitaja, röntgenhoitaja, sairaanhoitaja, sairaankuljettaja, sosiaali- ohjaaja, sosionomi, suuhygienisti, suunnittelija, terveyden- hoitaja, toiminnanjohtaja, perushoitaja, tutkimushoitaja, tutkija, työfysioterapeutti, vanhainkodin johtaja, ylihoitaja.

Meidän
kaikkien
asia

Sote-alan pelastusohjelma

Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan ammattijärjestö Tehy
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer

Hoitajapula on totista totta

- Hoitajapula on maanlaajuinen, tunnistettu ja tunnustettu.
- Sosiaali- ja terveydenhoidon palveluita suljetaan. Leikkauksia siirretään. Kotihoidon asiakkaat jäävät vaille perushoitoa. Hoidon laatu kärsii. Kansalaisten oikeus perustuslain mukaiseen hoitoon vaarantuu.
- Euroopan komissio on suosittanut Suomea puuttumaan alan henkilöstöpulaan ja varmistamaan järjestelmän kantokykyä.
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european-semester-csr-comm-recommendation-finland_fi.pdf
- Myös WHO on patistanut Eurooppaa kiinnittämään huomiota hoitajapulan ratkaisemiseen.
www.hs.fi/ulkomaat/art-2000006468995.html

Suomi ei pärjää kansainvälisessä vertailussa / OECD

- Taulukko osoittaa sosiaali- ja terveydenhuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen.
- Suomi käyttää sosiaali- ja terveydenhuoltoon merkittävästi vähemmän rahaa kuin Ruotsi, Norja ja Tanska.
- 1% ero merkitsee rahassa n. 2,5 miljardia euroa.
- Koronavuonna 2020 Suomen lisäpanostukset selvästi pienemmät kuin verrokkimaissa.

	2018	2019	2020
Saksa	11,5	11,7	12,5
Ruotsi	10,9	10,9	11,4
Norja	10,0	10,5	11,3
Tanska	10,1	10,0	10,6
Islanti	8,4	8,6	9,8
Suomi	9,0	9,2	9,6

Karu tilanne näkyy tilastoissa

- Sairaanhoidajat ja terveydenhoitajat ovat työvoimapula-ammattien listalla sijalla 1. ja lähihoitajat sijalla 2.
www.ammattibarometri.fi/
- Sosiaali- ja terveystalvveluista jäi saamatta 32 000 työntekijää vuonna 2020 työvoimapulan vuoksi.
TEM raportti (106/2021)
- Väestön ikääntyminen lisää koulutetun hoitohenkilöstön tarvetta. Vanhustalvveluihin on arvioitu tarvittavan 30 000 työntekijää lisää tämän vuosikymmenen aikana. Lisäksi vanhustalvveluissa on korvattava eläkkeelle siirtyvät.
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/HE_4+2020.pdf

Meidän
kaikkien
asia

Miten hoitajapula voidaan ratkaista?

Konkreetitiset toimet ja rahoitus (1/2)

- Keskeiset toimenpiteet ovat palkkauksen ja työolosuhteiden parantaminen.
- Palkkauksessa ensisijainen keino on sopia pelastusohjelma sote-alan palkkatason korottamiseksi.
- Paheneva hoitajapula johtaa palkkakilpailuun. Pelastusohjelmalla on mahdollista vastata siihen hallitusti, ennakoivasti ja tasa-arvoisesti.
- Työolosuhteiden parantaminen tarkoittaa mm. työaikamääräysten muuttamista, henkilöstöresurssien lisäämistä, tehtäväkuvien selkeyttämistä ja johtamisen resurssien varmistamista.

Konkreettiset toimet ja rahoitus (2/2)

- Pelastusohjelma säästää kustannuksia pitkällä aikavälillä.
- Hoitajapula kasvattaa hoitajajonoja ja hoitovelkaa.
- Hoidon viivästymisen lisää työkyvyttömyyden riskiä, pidentää sairaslomakausia ja kasvattaa toimenpiteiden kustannuksia jopa sadoilla miljoonilla euroilla.

Pelastusohjelma on välttämätön hoitajapulan ratkaisemiseksi

- Ministeri Kiuru on käynnistänyt 1.11.2021 sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyden ja saatavuuden ohjelman. Tässä ohjelmassa käsitellään muita kuin palkkaukseen liittyviä asioita.
- Palkkauksen parantaminen on kuitenkin välttämätön ja keskeinen tekijä hoitajapulan ratkaisemiseksi.
- Pelastusohjelma tukee myös miesten ja naisten välisen palkkatasa-arvon edistämistä. Palkkatasa-arvon edistäminen on kirjattu Marinin hallituksen hallitusohjelmaan.
- Palkkauksen parantamista koskeva ohjelma tulee neuvotella työmarkkinaosapuolten kesken, mutta rahoitus ohjelmaan on saatava valtiolta. Valtio vastaa hyvinvointialueiden rahoituksesta 1.1.2023 alkaen.

Hoitajat palkkamontussa

Sairaanhoitaja 2546 euroa 89% naisia	Rakennusinsinööri 3396 euroa 82% miehiä
Lähihoitaja 2206 euroa 91% naisia	ICT-tukihenkilö 2475 euroa 90% miehiä

Tilastokeskus 2020 kuntasektorin palkat, kokoaikaiset

- Peruspalkka (ei sisällä esim. epämukavan työajan korvauksia)
- Naisvaltaisen sote-alan peruspalkat ovat vastaavan koulutustason omaavia miesvaltaisten alojen palkkoja huomattavasti matalampia.
- Palkka ei vastaa työn vaativuutta.

Hoitajat ovat palkkamontussa myös kokonaispalkkavertailussa

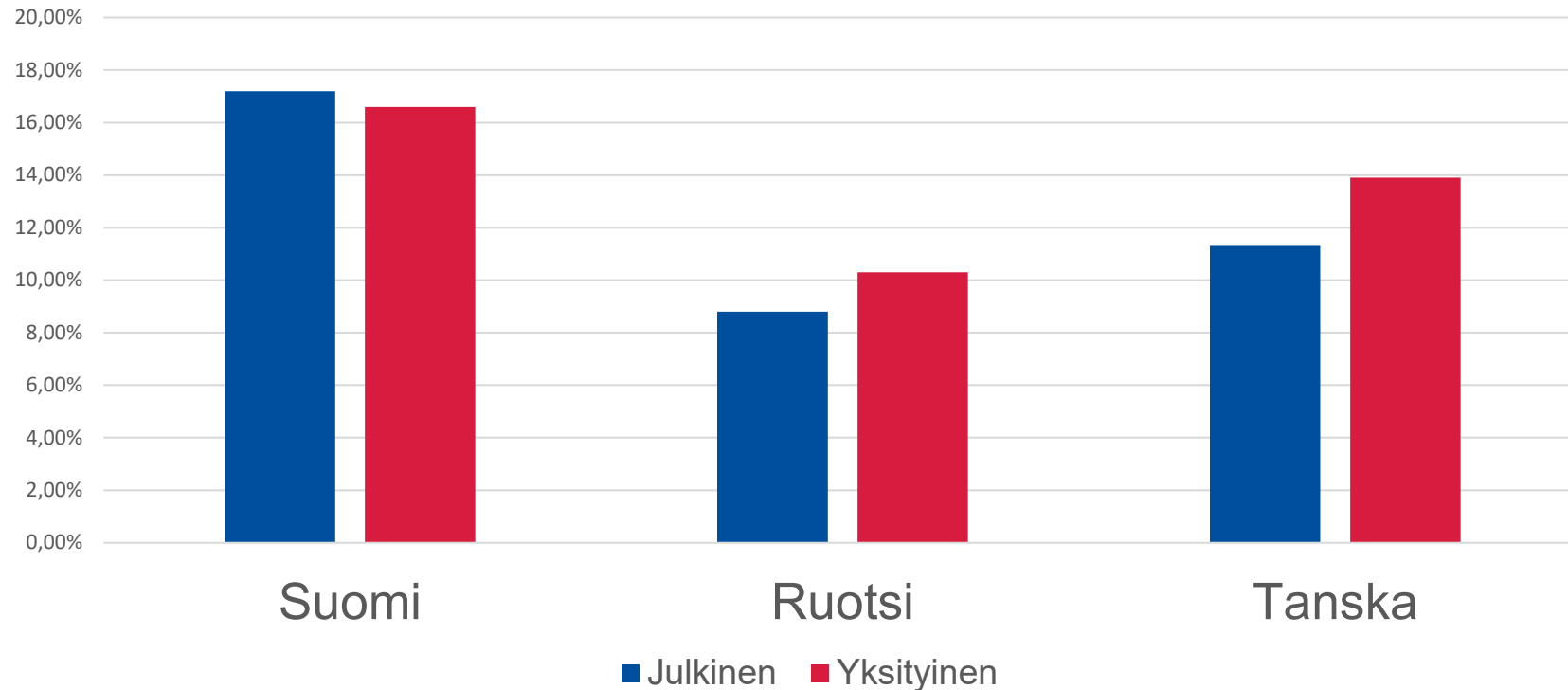
Sairaanhoidaja 89% naisia	3309 euroa	Rakennusinsinööri 82% miehiä	4071 euroa
Lähihoitaja 91% naisia	2901 euroa	Palomies 90% miehiä Huom! Palomiehen koulutustaso matalampi	3314 euroa

Tilastokeskus 2020 kuntasektorin palkat, kokoaikaiset

- Kokonaispalkka (sisältää säännöllisen työajan ansion, epämukavan työajan korvaukset, palvelusvuosilisät ja **ylityöt**)
- Kokonaispalkka antaa virheellisen kuvan hoitajien palkkatasosta, koska käsite sisältää mm. ylityöt, joita on ollut erittäin runsaasti mm. korona-aikana.

Palkkatasa-arvo ei toteudu

Miesten ja naisten välinen palkkaero julkisella ja yksityisellä sektorilla 2019, EU - pohjoismaat

	Suomi	Ruotsi	Tanska
Julkinen	17,20 %	8,80 %	11,30 %
Yksityinen	16,60 %	10,30 %	13,90 %

Lähde: Eurostat 2021

Meidän
kaikkien
asia

Sote-alan pelastusohjelma

Tehyn ja SuPerin vaatimus: Sote-alan veto- ja pitovoiman turvaava pelastusohjelma

1. Suomen hallituksen on sitouduttava erilliseen pelastusohjelmaan, jolla naisvaltaisen hoitoalan veto- ja pitovoima turvataan.
2. Pelastusohjelma tulee sopia itsenäiseksi virka- ja työehtosopimukseksi, joka rahoitetaan suoraan valtion varoista.
3. Sote-henkilöstön tehtäväkohtaisia palkkoja tulee nostaa seuraavien **viiden vuoden aikana 3,6% / vuosi** tavanomaisten ostovoiman turvaavien sopimuskorotusten lisäksi.
4. Pelastusohjelman vaikutus on viiden vuoden aikana keskimäärin 492 euron korotus sairaanhoitajan peruspalkkaan ja 427 euron korotus lähihoitajan peruspalkkaan.

Vaatimus on mahdollista toteuttaa

Uusi-Seelanti nosti naisvaltaisella sote-alalla työskentelevän 55 000 henkilön palkkoja 15-49 prosenttia.

- Korotukset toteutetaan minimipalkkoja nostamalla viiden vuoden aikana.
- Sopimus koskee julkista sektoria ja sen kokonaiskustannukset ovat 1,3 miljardia euroa

Saksa nosti 2019 julkisen sektorin palkkoja

- Kaikkia palkkoja 8% (vähintään 240 euroa). Palkat korotetaan kolmessa erässä 33 kuukauden kuluessa.
- Lisäksi hoitajien peruspalkkaa on nostettu 220 eurolla, jolla halutaan lisätä alan vetovoimaa.

Meillä on tähän varaa

- Suomi käyttää OECD-vertailussa merkittävästi vähemmän rahaa terveydenhuoltomenoihin ja vanhustenhoitoon kuin muut Pohjoismaat. Suomen tulisi lisätä 4,2 miljardia terveydenhoitoon, jotta olisimme Ruotsin kanssa samalla tasolla.
- Kansalaisten perustuslaillinen oikeus sote-palveluihin ei toteudu. On arvovalinta päättäjiltä, mihin rahaa käytetään.
- Valtiolta löytyy rahaa moniin asioihin tarvittaessa jopa muutamassa päivässä: Veikkauksen alentuneiden tuottojen kompensointiin 77 miljoonaa, turvetuotannon alasajon hallintaan 70 miljoonaa, vuosittain yritystukiin ja erilaisiin verotukiin useita miljardeja.
- Tehyn ja SuPerin tavoitteena olevan sote-alan pelastusohjelman kustannukset ovat vuositasolla 306 – 353 miljoonaa euroa (sisältää kaikki työvoimakulut).

#hoitajapula#kuuluukaikille#näkyykaikille

#MeidänKaikkienAsia